

kosten met zich brengen.^{306 307} De opvatting van Adam Smith hieromtrent is: "Jede Steuer muss so eingerichtet sein, dass sie sowenig als möglich über die Summe, die sie dem Staatschatze einbringt aus der Tasche des Bürgers herausnimmt oder derselben fortdauernd entzieht".³⁰⁸ Van gelijke strekking is het commentaar van Adolf Wagner. Hij wees op het belang van een weinig kostbare administratie, zowel in het belang van de overheid als in het belang van de burgers.^{309 310}

2.5.3.1 Het verband tussen het soort belastingwetgeving en de kosten van het proces van belastingheffing

Er kan een verband bestaan tussen het soort belastingwetgeving en de kosten van het proces van belastingheffing. Zo wees Reuvers op het belang van een goed afgewogen bedrag aan perceptiekosten (harmonie tussen opbrengst en kosten), maar hij legde ook een link tussen de kosten van belastingheffing en de aard en de structuur van de belastingwetgeving. "Naar mate de wetgeving ingewikkelder is, zullen de perceptiekosten verbonden aan de ten uitvoerlegging van wetgeving toenemen."^{311 312}

2.5.3.2 De overheid en de kosten van het proces van belastingheffing

Voor de overheid (belastingdienst) bestaan de kosten van belastingheffing uit de administratieve kosten (compliance-kosten) verbonden aan de administratieve afwikkeling van het proces van belastingheffing en -inning. Ambtenaren moeten bijvoorbeeld controleren hoe de belastingbetaler zijn fiscale en administratieve verplichtingen vervult; onder meer in de vorm van fiscale controles.³¹³ Bovendien krijgt de belastingdienst te maken met kosten indien er conflicten met belastingbetalers moeten worden opgelost, want deze vergen extra deskundigheid en tijd.

De overheid streeft ernaar de kosten van het proces van belastingheffing in de hand te houden. Dit is een eis van (noodzakelijke) efficiëntie. Het bereiken van het doel bij belastingen moet met zo weinig mogelijk kosten geschieden. De belastingbetaler heeft overigens op indirecte wijze te maken met deze kosten.³¹⁴ Immers, de belastingen

³⁰⁶ P.J.A. Adriaan, J. van Hoorn [1, blz. 206]

³⁰⁷ F.K. Mann [2, blz. 153 e.v.]

³⁰⁸ F.K. Mann [2, blz. 151].

³⁰⁹ P.J.A. Adriaan, J. van Hoorn [1, blz. 206].

³¹⁰ F.K. Mann [2, blz. 153 e.v.]

³¹¹ M.R. Reuvers [26, blz. 79].

³¹² M. Allers [49]: "Veranderingen van bestaande en het invoeren van nieuwe regelingen vormen een belangrijke bron van aanpassingskosten en onzekerheid. Verandering van regelgeving dient zoveel mogelijk te worden beperkt, en moet zeker niet overhaast worden ingevoerd." (blz.204)

³¹³ Zie de hoofdstukken 2.2.5.1 en 4.7.3.1.

³¹⁴ M. Allers [48, blz. 199 e.v., 200, 201, 203] maakt onderscheid tussen de *nalevingskosten* (in het engels *compliance costs*) voor burgers en bedrijven en *uitvoerings- of inningskosten* (administrative costs). Hij stelt dat men zich van deze kosten veelal niet bewust is. Hij ziet een relatie tussen de innings-of uitvoeringskosten en de ingewikkeldheid van de wetgeving en wijst op de nadelige economische gevolgen van de nalevingskosten voor bedrijven. De concurrentieverhoudingen kunnen daardoor worden verstoord. Waardevolle economische activiteiten worden ontmoedigd en de internationale